

EDINOST

Glasiló slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V njem ni moči.

»EDINOST« zihaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse sto priloge 7 gl., za polu leta 3 gl. 50 kr., za četrta leta 1 gl. 75 kr. — Sama priloga stane 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se dobivajo pri opraviščih in včrtankah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 45 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opraviščna, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Val dopisi se pošiljajo Uradništva »via Torrente« »Nuova Tipografia« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserate (razne vrste naznanih in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Slovani v Trstu.

III.
(Konec.)

Da je zadnja resnica, kažejo razmere slabe in razbuke, upori in štrajki ki so vzlasti sedaj na dnevnem redu po raznovrstnih evropskih deželah, kder hočejo bogatini vsem drugim pravice deliti. Najjasniši dokaz nam je pa ista Italija, kder so mali posestniki in delalci sicer v večini na broju, pravica se jim pa dela le od bogatejšega dela ljudstva, od posestnikov tovarnic in latifundij.

Socijalne razmere so prav težke za razmotanje in mi nočemo trditi, da imajo delalci in drugi nemirni nižji elementi prav, ko se upirajo in dežele pustoše. Ali ako trezno pomislimo na sedanje primorske razmere, na potezanje naših laških sodeželanov, da spravijo v svoje roke več politične moči, nego jim je možno; njih vedno gledanje, kako bi se okoristili z delitvijo zemljišč, ki je v primorskih deželah v navadi ter kupivši jih naredili po zgledu italijanskih veleposestnikov iz njih latifundije; ako trezno pomislimo na velike krivice, ki jih uganja bogatejša manjšina z ubožnejšo manjšino ljudstva; — vidimo, da so tudi tu razmere zelo kritične, da je proti naravnim zakonom, ako slovenkej večini italijanska manjšina ukazuje in narodne pravice krati.

Razlika mej tema dvema glavnima faktorjema na Primorskem od onih v drugih deželah je le ta, da je ena strau (vsaj kakor hočejo lahonski statistiki) popolnoma italijanska,* druga pa — izimši morda delalski stan — slovenska. Ako bi se laška bogatejša manjšina vtikala v vsako

drugo upravo, ter se ne mešala v jezikovne boje, bi jej to mi Slovani lažje oprostili. Ali ona se največ vtika v te boje, ter hoče na vsak način to deželo polasčiti, kakor bi jej to bilo Bog ve od kod dana naloga.

Primorska je bila mirna in polasčevanje širilo se je v prejšnjih časih mirnim putem, dokler niso naši narodni buditelji zašli tudi tu sem na Primorsko ter jeli trobentati in klicati zaspani narod k vzbujenju. Do tedaj ni bilo slišati pritožb, da hoče jeden narod imponirati drugemu; oficijozni jezik bil je v večini latinski in prostejši del ljudstva bil je popolnoma neomikan brez šol in učilnic, dokler ni Marija Terezija šolstva preustrojila in novih šol tudi za prostejše kroge ustanovila. Po njenej smrti je nje sin Josip II. hotel namesto latinskega uvesti v vso državo nemški jezik, ali to mu je, kakor vemo iz zgodovine, spodletelo.

Tedaj so se začeli prav za prav boji za narod in svoj jezik, koje je tem bolj vzbudila francoska revolucija. Slednjič je proklical sedanji cesar konstitucijo, katera zatrjuje vsem narodom pod avstrijsko-ogrskim žezlom živeti enakopravnost.

Znano je, kako se je vlekel na vse strani ter razmotraval §. 19 iste ustave in razdraženost in boje pozročil. Prašanje je vedno bilo, — do kam sega ta narod in do kam oni? in ne: — ta narod ima toliko bogatinov, katerih onemu pomanjknje; ta narod ima toliko posestva v tej deželi, kojega drugemu narodu manjka ter mora zadnji prvemu (v materijalnih stvareh) podložni biti.

Lahi in Lahoni na Primorskem razlagajo ta paragraf vprav iz tega stališča. — Večina bogatinov in odličnejši krogi so naše narodnosti;

jezik naš je lepo razvit in ima bogato literaturo: mi moramo gospodovati in drugi nam podložni biti.

Se ve, da veda temoto razgrene; omikani narodi na neomikane in bolj primitivne vplivajo, ali v sedanjih časih, v XIX tako razsvetljenem in omikanem (?) veku bi vendar ne smelo biti govora o olikanih in neolikanih krogih, niti ne o podvrženosti in sužujosti, o katerej govore naši omikani (?) Lahoni.

Novodobni narodi in posamezniki imajo mnogo več lastne hvale nego pravega ponosa — pravi slavni laški pisatelj Tomasić (Tommasio), Hrvat po rodu. In to vidi se osobito mej našimi Lahoni, ako jih smemo narod imenovati. Vedno govore o omiki in napredku: toliko prvo pa kakor zadnjega zavirajo kder morejo.

Ako uže ti napreduješ ter se omikaš, pusti tudi bližnjega, naj isto stori! — zual bi jim marsikdo odgovoriti: Kdor pravice ne pozna, ter pri svojej omiki ne vidi ped pred nosom, ta gotovo te ne bode poslušal.

Ali zagazili smo nekoliko od glavnega predmeta.

Večina, koji navidezno ali reelno zavzemajo Italijani na Primorskem, ne smela bi jim biti povod prevladanja in zatiranja Slovanov. Kakor se Italijani na Primorskem, in osobito v Trstu, bahajo, da je premožnejši del ljudstva njih narodnosti, bahajo se tudi, da je omika vsa na njih strani ter nas iz tega razloga pitajo z barbari in divjaki.

Sovraštvo in prenapet fanatizem navadno iz muhe konja naredi; to je tudi pravi razlog, zakaj to oni delajo. Večkrat se je žalibog tožilo, da Slovani po Primorskem imajo premalo narodne inteligence in trdijo, da v tem

obstoji tudi prepočasno razvijanje našega naroda. O tem hočemo spregovoriti še zdolaj.

Ako na vse rečeno pomislimo, sprevidimo, da ni vse tako tu na Primorskem in osobito v Trstu, kakor trde pristranski in sovražni laški statisti, temveč jako različno od tega ter da so sploh razmere mej narodnostmi tu na obalih jadranskega morja jako slabe in vladi nevarne, kar bi morala zadnja vendar enkrat razvideti in tukajšnji položaj z strogejšim nadzorstvom spremeniti.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Novi trgovinski minister, kakor se govori v parlamentarnih krogih, bode sileški deželni načelnik Bacquehen, vendar se bode imenoval še le po končanem zasedanju državnega zbora, ker sedaj ne bi umestno bilo njegovo zastopanje v državnem zboru, do prihodnjega zasedanja pa bo imel dosti časa, da presodi nagodbene zakone, katere mu bode zagovarjati.

V seji poslanske zbornice dne 25. t. m. je vlada predložila zakon zastran vredbe reke Ečave. Razdelilo se je v tej seji tudi poročilo železniškega odseka, zastran važne delavce po železnicah, dotični predlog se glasi: Zbornica blagovoli sklenoti, trgovinskemu ministerstvu se naroča, naj vpliva na to, da se tudi na vseh zasebnih železnicah delavcem dovole vsaj tiste polajšave, katere so se jim dovolile uže na železnicah, ki so pod državno upravo, in dalje, da se od najvažnejših delavskih središč napravijo vlaki za delavce, katerim naj se vozni listi dajo brez plačila. — Na vrsto je prišla volitev enega uda v kontrolno komisijo za državni dolg. Poslanca Tomaszczuk in Heilsberg sta v imenu svojih somišljenikov izjavila, da se volitve ne udeležita, ker v to komisijo nemate

PODLISTEK.

Málaviká in Agnimitra.

Indijska drama Kálidásova.

Na slovenski jezik preložil dr. Karol Glaser.

(Dalje.)

Málavika.

Saj pa tudi je.

Obc.

Teško je spoznati prečastno Dhàrinijo, ker je oblečena kot puščavnica. Prečastna, poklanjave se ti!

Parivradžika.

Bodite srečni!

Kralj.

Kako? Poznaš te deklice?

Parivradžika.

Da.

Vidušaka.

Povej nam prečastna, kaj se je godilo z deklico?

Parivradžika (bolestno).

Vedi, da je Sumati, sluga Madhavasenov, moj starejši brat.

Kralj.

Razumem! Dalje.

Parivradžika.

Uvidevši osodo, ki je brata zadela, vzela je kraljičino seboj in se pridružil karavani, namenjenjej v Vidušo; namen

mu je bil ta, svojega gospoda s teboj v svaščino spraviti.

Kralj.

Dalje, dalje.

Parivradžika.

Utrujeni trgovci so se na potu malo pomudili.

Kralj.

Dalje, dalje.

Parivradžika.

Razbojnikov velika tolpa nas Potem napade in kriči grozno, Do ah jim sega perje pavovo, In prsi jim preprega tulov vez, Preostre sulice v rokah drže: Ta prizor bil je strašno grozán. (Málavika se boji).

Vidušaka.

Kraljičina, ne boj se; prečastna pripoveduje pretekla dogodke.

Kralj.

In potem?

Parivradžika.

Po kratkem boju je divja tolpa naše vojake zapodila.

Kralj.

Zdaj bomo pa kaj hudega slišali.

Parivradžika.

Moj brat je hotel devo rešiti, Ker se sovražnikov je bala zló In je z življenjem svojim plačal dolg Gospodu, ki mu služil je zvesto.

Prva.

Oh! Sumati je tedaj mrtev.

Druga.

Takó se je tedaj zgodilo, da je prišla knezičina v ta položaj.

Parivradžika (se joče).

Kralj.

To je osoda junakov. Ni se treba objokavati; tvoj brat uživa sad (sestrine posmrtne slovesnosti) sedmine*).

Parivradžika.

Omedlela sem, ko se zopet zavem, je uže zginila.

Kralj.

Zares, teška nesreča te je zadela.

Parivradžika.

Sežgala sem bratovo telo, in sem se v bolu, ki je dobil novo moč, napolila v tvoje kraljestvo, kjer sem oblekla rudeče oblačilo**).

Kralj.

To je pot, ki pristoja za plemenite ljudi.

Parivradžika.

To je iz rok razbojnikov k Virasenu in od Virasena h kraljici prišla. Videla sem jo, ko je v kraljevo palačo prišla. To je konec pripovedke.

Málavika (za se).

Kaj neki gospod zdaj poreče?

Kralj.

Globoko, ah! pogreznila jo je Nesreča; vredna je, da je kraljica, In vender mora služiti, kot Svilnat pert za prosto obrisalnico.

* Te slovesnosti — po slovenski sedmine — so na ta način obhajajo, da bližnji sorodniki meso ali riž z mlekom, siriščem (Lab) z cvetlicami v raznih za to odločenih časih — grádhha — darujejo.

** Noša buddhističnih puščavnikov in nun.

zaupanja. Na predlog grofa Hohenwarta se je volitev odstavila z dnevnega reda. — Finančni minister je na to odgovoril na interpelacijo poslanca Poscha glede poravnave zemljiškega davka in izjavil, da vlada dotično predlogo k malu zbornici poda. Potem sta govorila izvoljena glavna govornika Exner in Bilinski o zakonu za ponesrečbe. Poslanec Menger je interpeliral zastran gnojilne soli. Poslanec Promber je predlagal, naj se zakonska osnova glede predrugečbe organizacije deželnih namestništev v Pragi in Levovu raztegne tudi na brnsko namestništvo.

Proračunski odsek je 25. t. m. na predlog poslanca Plenerja sklenol, naj se načelnik kontrolne komisije za državni dolg povabi, da dá pojasnila o izjavah 15. letnega poročila. Odsek je dalje sprejel tudi Neuwirthov predlog, naj se povabi tudi finančni minister, da tudi on dá pojasnila.

V seji 27. t. m. je vlada predložila zakonsko osnovo zastran podaljšanja ustavljenja porotnih sodb v Kotoru. Potem je zbornica prestopila v podrobno razpravo zakona o ponesrečbah. Poslanec Kajzl je interpeliral o predrugečbi zakonov, ki zadevajo skladišča.

Srbskega cerkvenega kongresa odbor v Karlovcih je potrdil pravila glede uprave posestev in zalogov z nekaterimi promembami. Enako tudi pravila glede vredbe šol. Dalje se je sklenolo, naj se zmanjša število samostanov, oziroma naj se manjši samostani združijo z večimi in naj se cerkvene občine vzajemno zavarujejo, začela se je tudi razprava o mirovniinah udov in sirot duhovnikov.

Vnanje dežele.

Ruski car je na popotovanji iz Livadije 25. t. m. prišel v Moskvo. Pri sprejemu na Kremli je moskovski mestni glavar naglašal, da zopet oživljeno Črno morje utrjuje upanje in vero, da križ zabliski na svetej Sofiji. Na to veruje Moskva. Car je odgovoril, da ljubi Moskvo in da ga veseli, da je v njej. Venčanja dnevi mu bodo vedno v najprijetnejšem spominu. Pozdravil je carja tudi moskovski metropolit, ko je cerkve obiskal ter naglašal navdušenje ruskega ljudstva vied oživljenja črnomoškega brodovja, spolnitve presrečne želje carjeve in ruskega naroda.

Na Bolgarskem se vrše volitve v narodno sobranje; vladina stranka je v velikej večini.

Grškega rožljanja z orožjem je konec. 26. t. m. je Trikupis v državnem zboru naznanil, da so se turški in grški vojaki od meje umaknoli ter da se je zaukazala razorožitve. Trgovinska mornarica in trgovinski promet uže čutita nastopke zaporu luk. — Angleška vlada vsled razorožitve pozove vevlasti, naj se zapor odpravi in naj se vojno brodovje zopet združi v zalivu Suda. Kralj odpotuje v Karf, od tod pa v zunanje države.

Na Francoskem delajo vladi veliko

preglavico princu. Uže davno zahteva neka stranka, naj se izženo s Francoskega; s prva se je vlada temu upirala, a v ministerskem svetu 25. t. m. se je vendar izrekla za načelo izgnanja ter izdelala dotično zakonsko osnovo.

V ministerskem svetu, ki je bil 27. t. m., sklenola se je zakonska osnova, obstoječa iz dveh členov. Prvi člen pooblašča ministra notranjih opravil, da sme prepovedati udom nekdanjih vladajočih obitelji stanovanje na Francoskem; drugi člen pa določa kazni, ki se imajo nalagati tistim, ki bi se zoper to prepoved pregrešili. To zakonsko osnovo je vlada še tisti dan predložila poslanskej zbornici. Pravosodni minister jo je utrjeval in naglašal, da je republika dotične zakone odpravila, ker se je nadejala, da bodo principi spoštovali državne naprave. A o tem pričakovani se je motila; principi so porabili vsako priliko, da so republiko spodkopavali. Vlada meni, da je zdaj ugoden čas, da se temu konec stori. Za zakon se je zahtevala nujnost, katera je bila tudi sprejeta. Poslanec Basly je predlagal, naj se posestva prejšnjih vladajočih obitelj tem vzemo i narodno povrno. Tudi ta predlog je bil za nujnega proglašea ter se izročil odseku, ki je bil izvoljen za pretres prvega predloga.

V nemškem državnem zboru se je zadnje dni nadaljevala razprava o davku na žganje. Poslanci so o tem zakonu zelo različnih misli. Delbrück je priporočal, naj se razprava preloži do jeseni, naj se pa mej tem sklene zakon za silo i naj se užitninski davek zniža. Finančni minister se je temu upiral, naglašal je, da se ho davek rabil za šole in zboljšanje uradniških plač ter izrekel upanje, da se zdaj kaj stalnega sklene. Poslanec Bock je govoril zoper zakon, ker ubogemu ljudstvu naklada 210 milijonov mark davka. S takim davkom se ljudstvo te draži. Nazadnje se je zakon izročil v pretres posebnemu odseku.

iz Masave se poroča, da je abisinski kralj ujel kralja Menelika in z njim pet Italijanov. V Hararu so vse Evropci ujeli ter jih odvedli v notranjo deželo; nekoliko so jih uže poklali, mej temi je tudi nek francoski misijonar.

DOPISI.

iz Trsta 28. maja. (Izv. dop.) (Cerkevno.) Mesec majnik se bliža koncu, in »Šmarnice« bodo le še tri dni. Obhodili smo vse cerkve od sv. Jakoba do najmanjše cerkve, kder se bero »Šmarnice«, a bili nismo tolikanj srečni, čuti slovenske besede v celim meseci ne. Vprašamo, zakaj pa to? Kaj se je celo na cerkveno polje prenesla politika poitalijančevanja? Ali duhovske oblasti ne znajo, da cerkve obiskujejo nad dve tretjini samih Slovencev? Zakaj se v cerkvi zatira naš jezik? gotovo se ne boji cerkvena oblast zamere tržaške

Kralj (sede in čita).

«Čast in slava! Vojskovodja Pušpamitra ljubeznivo objemlje svojega sina Agnimitra v Vidihi in mu iz darilne hiše tole naznanja: »Bil sem blagoslovljen za konjsko daritev in sem konju dal prostost za eno leto, da se prosto giblje; za varuha sem mu dal Vasumitro in sto drugih plemenitih kneževičev. Truna javanskih konjenikov ga je skušala na desnem bregu Sindhovem vloviti; obe stranki ste se prav močno prijele.»

(Kraljica bojuzen izražuje).

Kaj se je neki zgodilo? (čita dalje):

«In lokostrelec Vas mitra je Sovražnike premagal vse z roko Junaška; konja plemenitega Je vrnil mi popolno zdravega.»

Kraljica.

Srce moje, zdaj pa oživi na novo.

Kralj (dočita list).

«Zdaj hočem konja, ki mi ga je vnuk kakor Anšumant!» Sagaru nazaj spravil žrtovati. Ne gubi tedaj časa, brzda jezo in pridi z svojimi ženami nemudoma k daritvi. To mi je po godu.

Pariuradžita.

Slava! Oče in mati se naj sinove zmage veselita.

«Junakov žena», da se imenuješ Med prvimi, to stavi je tvoj mož, Naslov prečastni pa: »Junakov mati« Priskrbel ti je tvoj pogumni sin

*) Anšumant, Sagarov vnuk je temu (konja) za konjsko daritev namenjenega konja, ki mu je bil ubežal, zopet domu spravil.

(Konec priha.)

gospode, kakor se je pokazalo prošlega leta v Skednji! S tem, da se laški jezik v cerkvi širi, se pobožnost nič ne bode povišala, ampak zmanjšala. Laške babure in šivilje hodijo le zijale prodajat v cerkev, ne pa molit, dajte nam Slovencev priliko, da se do Matere Božje obrnemo v našem jeziku, da jo prosimo pomoči. Ne odganjajte nas Slovencev iz cerkve, ker to bode slabo za cerkvo. Italijan Vam ne bode vzdrževal ne cerkva in drugih potreb. Italijan je napolnjen z liberalizmom, med tem, ko v našem narodu klije prava bogaboječnost in pobožnost, ki ne ugasne, ako jo gojimo. Če bomo pa, kakor nekoja tržaška gospoda gode, plesali, zaplešemo še to vero, ki je v narodu ostala. Neodpustljivo je res, da se neki krogli tako čudno obnašajo, ter da raje zanemarjajo nas, ki edini še vzdržujemo vero.

Upamo, da se našim pravičnim zahtevam zadosti, in da bomo drugo leto vsaj v enej cerkvi čuli slovenske »Šmarnice«. — Fara sv. Jakoba je popolnoma slovenska, vsaj tam bi se spodobilo, da se opravljajo »Šmarnice« slovenski. No, pa tam je gospod župnik prepustljiv in se ne briga za politiko. — Govorili bomo še o priliki kaj več o tej fari, osobito radi petja. Nekaj nam je pa sedaj na srci, kaj je pa z bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki je prevzela lep nalog, vzdržavati in gojiti lepo cerkveno petje? Gospod predsednik se do danes še ni nič oglašil. Pravila so potrjena in o delovanji te prekristne bratovščine ni nič čuti. Kedo je temu uzrok? Se uže zopet nočejo zameriti gospodom prostim zidarjem.

Bodimo odkritosrčni in povedimo na vsa usta: Gospodi je vse to deveta briga; ti ubogi slovenski delalec se pa ubijaj in muči, da pripraviš boljše petje v cerkvi! Čigava je skrb za petje v cerkvi? Zakaj se italjanskim pevcem bolj plača, zakaj se najema za organista človek, ki neče znati slovenski če tudi je rojen Slovenec. Seveda, sedaj mu smrdi naš jezik, ker ga pita italjanski rod?

Tako se godi tudi v drugih zadevah. Lahonom dajate, a nam, ki vas vzdržujemo, žalostne narave so oni gospodje, ki imajo kaj o tem govoriti, pa ne store nič in le vedno molče. Vi župljani pri sv. Jakobu pa zahtevajte, da se slovensko petje zboljša, in ako Vam g. župnik ne bode hotel pomoči, stopite do milostljivega škofa in mu povedite, kako po mačehovsko se ravna z nami. Kedor plačuje, tudi lahko zahteva, Vi plačujete in ker se zavedate popolnoma svojega roda, zedinite se in stopite tja, kder upate kaj doseči. Mi bomo vsikdar delali na to, da se slovensko petje v Trstu zboljša in bomo vsikdar vaše prošnje podpirali. Mislimo, da smo cerkvenim oblastim dovolj jasno povedali, naj skrbje v bodočnosti, kar smo tu izrazili.

Berje pri Rifenbergu 25. maja. (Izv. dop.) Sprejmi draga mi »Edinost«, ovi dopis, če prav ti prihaja iz kmečke preproste roke. Ko sem čital v cenjenej »Soči« št. 21, da namerjava Rifensberško-Brejsko pevsko društvo prirediti izlet v prijazno Ajdovščino, pridružil sem se tudi jaz ovemu društvu. Ko dospemo v Ajdovščino, krenemo v gostilno k gosp. Franju Logarju, tukaj so peli naši slavci nekaj komadov kakor: »Morje Adrijansko«, »Že je dan«, »Lubji spev«, »V naravi«, itd. Pridružil nam se je na našo radost gospod Danijel Šapla, predstojnik jako koristnega podpornega društva s g. podpredsednikom in gg. odborniki.

Predstavljam sem našemu krdelcu gosp. predstojnika Š., na kar se je zapelo: »Kv-šku sinovi!« in ko se je čula carska himna, nastala je grobna tihota, vse je bilo odkrito, ko so se še nekateri komadi zapeli povabi gospod predstojnik z odborom n-še društvo v njihovo društveno sobo. Tja gredoči peli so naši pevci »Stopaj«, da smo toliko bolj ponosno korakali do društvene dvorane. Tukaj so pokazali gospodje, kako znajo ceniti, kar je narodnega, avstrijskega duha; dotični gospodje niso prezirali pevškega društva, ker je bil iz kmečkih ljudi, kakor se žalibog pogostoma godi pod krinko celindrov. Vršile so se napitnice in govori, g. Š. predstojnik, povdarjal je vspeh rokodelskega društva, omenil je, da zdaj ima omenjeno društvo uže 3000 gl. lastnega premoženja; to je toraj lepa dika predsedništva in odboru, pa tudi društenikom, ker vedo, komu se vajete v roke dali. G. Ferdinand Makovec je povdarjal, kako koristno bi bilo tako društvo tudi v sosednjih občinah, prav vroča želja mu je bila, da se ustanovi podporno rokodelsko društvo v Rifenbergu. Mislim, da se s to željo mora vjemati vsak pravi rodoljub.

Govoril je tudi g. Baloh c. kr. poštar in brzcojavec v zmislu vzajemnosti in hvallil vzežbo petja. Toraj čast nadučitelju Rifensberškemu g. Ponižu, njemu ni noben trud pretežaven; naj bode v izgled gg. njegovim kolegom. Da ne bodem preveč čitatelj dolgočasil, naj omenim le še to, da se je pevskemu društvu napivalo. Posebno veselje je v naših srclih, da so pristopili tudi pevci rokodelskega društva in še nek komad zapeli.

Pisatelj teh vrstic se prav toplo za lep sprejem in gostoljubnost v imenu vsega društva zahvaljuje.

A. Makovic.

Domace in razne vesti.

Velikih vaj vojne mornarice letos ne bode in to zaradi tega, ker je nekoliko vojnih ladij udeleženih pri blokadi grških luk. Neke vaje pa se pri vsem tem utegno izvršiti pred Puljem.

Slovenskih menjic ni v Trstu. Popraševal sem uže po vseh prodajalnicah za slovenske menjice, ali nikder jih ni in nekoji trgovci bili so celo robati proti meni, da kako si upam vprašati slovenskih menjic, ker Slovencev v Trstu niti ni. Prosimo dotične oblasti, ki imajo v tem odločilno besedo, da nam slovenske menjice preskrbe, ker mi ne trebamo ne nemških in ne laških. Dajte vsakemu svoje!

Izlet del. podpor. društva v Trstu na sv. Goro na binkoštno nedeljo še zdaj ni gotov. Vlada je dovolila; ali zdaj dela zapreke železnica. Tukajšnji inspektorat je odgovoril, da vsako drugo nedeljo lahko napravi posebni vlak, le na binkoštno ne. To paje za društvo neugodno, ker v celem poletju ne bosta več dva praznika. Predsedništvo društva se je na to obrnilo na generalno vodstvo v Beč, od koder še po 12 dneh ni odgovora. Ne verujemo, da zaradi tega, ker je predsedništvo pisalo v društenem, to je slovenskem jeziku. Sicer pa se je predsedništvo obrnlo do nekega poslanca na Dunaji, da on direktno praša, kako je s to zadevo in nadejati se je denes ali jutri telegrafičnega odgovora.

Tržaške trgovinske zadeve.

Nemška vlada je uže precej davno poslala necega gospoda v Trst v ta namen, da se pouči o luknih in prometnih zadevah, posebno pa mu je naročeno, naj opazuje in pozveduje vse delovanje, gospodarstvo, plovitne razmere avstrijsko-ogerskega Lloydja, sploh vsa naturo tega velikankega prometnega društva. Ne vemo sicer, kake namene ima nemška vlada, ker nemamo posebnega zaupanja do nje, in nam se sili v spomin stari pregovor: Timeo Danaos et dona ferentes, zato pribčujemo to, kar se tukaj o tem čuje. Trdi se namreč, da ima nemški poslanec to nalogo, da si zagotovi sredstva in pota, po katerih bi se pospešil promet mej Trstom in Berlinom in drugimi nemškimi važnimi mesti, ter se skrajšala zveza z novimi nemškimi parniškimi vožnjami. Ali vse to je še za gorami. V ta namen bi se morali ustanoviti neposrednji izvenredni tarifi z južno in severno zahodno železnico. Ali nemške in avstrijske železniške družbe so, kakor je sploh znano, v takem prijateljstvu, kakor pes in mačka, in za to je zelo malo upanja, da bi imelo vspeh prizadevanje in poučevanje nemškega vladnega komisarja v Trstu, če se pod plaščem tega namena ne skriva kak drug namen. Nam je toliko znano, da je Lloyd priporočil našej vladi neke nove pomorske vožnje od Trsta in čujemo, da se ta stvar utegne k malu in ugodno rešiti.

Razpisane službe. Služba višjega zemljemerca (IX. razred) za mapni arhiv v Trstu, oziroma služba zemljemerca (X. ali XI. razred) za pregledno službo na Primorskem. Prošnje se imajo vložiti v štirih tednih od 22. maja počenši pri c. kr. finančnem vodstvu v Trstu. — Pri zapornih goriskega okrožnega sodišča služba jetničarja, plača znaša 300 gl. in službena doklada 75 gl. Prošnje je vložiti do 20. junija pri načelnikstvu goriskega okrožnega sodišča. Prednost imajo c. k. nižji častniki, zaznamovani za civilne službe.

Postanca g. Vošnjaka govor v drž. zboru ipak je nekoliko koristil. O sestavi Celjskih porotnikov slišale se bodo kmalo zanimive novice, kajti preiskava, ki jo je v tej zadevi vodil pravosodnega ministerstva, dr. Pražak, pričel, menda niti ene točke ni ovrgla, kolikor jih je M. Vošnjak o nepostavnosti in jako čudni sestavi teh porotnikov navedel. Kaj pa mi v Trstu poredimo, ko imamo ljudsko sodbo, katera s Slovenci občuje s tolmačem, a sodi tudi tu pa tam po simpatijah?

Okrajni komisar Kaišek Martin kot tolmač. Smešno je ali v resnici vendar če dobro premislimo zelo žalostno, da moramo imeti na lastnej zemlji za naš jezik tolmače. Zadnjič se je raji turški govorilo se zatožencem, nego pa hrvatski, ker je materni jezik zatožencav. sedaj pa tudi slovenski ne znajo. Pri nekei obravnavi je bil zatoženeec Slovenec. Na laško prašanje sodnikov, je li zatoženeec bil kedaj kaznovan, molčal je, ker ni znal laški. Praša ga na to Kaišek: ali ste bil še kedaj »štrafana!« No usmiljeni Bog! Zakaj nam pačite naš jezik? Zakaj se ne nastavijo pri sodiščih ljudje našega jezika? Zakaj se za naš jezik iščejo tolmači? Tu je naša zemlja in m

Dvornik.
To hočem ministerskemu svetu naznaniti.

(Kralj mu namigne, naj odide. Dvornik odide).

Prva pevkinja (tibo Malaviki).
Knežičina, častitam. Kneževič, vaš brat, bo zdaj vladal čez polovico kraljestva.

Malaviká.
Samo tega se veselim, da ni več v smrtnej nevarnosti.

(Dvornik nastopi).

Dvornik.

Zmaguj, gospod, zmaguj! Minister ti javlja: »Tvoja misel je pametna, tudi ministerski svet tako sodi.«

Z razdeljenim kraljestvom vladata Oba naj složno, kakor konjev par Z vojenco, tvojo naj poslušata Besedo, naj se ne prepirata.

Kralj.

Pověj tedaj ministerskemu svetu, naj vojvodi Viraseni naloži, da se po tem ravna.

Dvornik.

Kakor gospod velevaž. (Zopet nastopi in prinese list z darili). Izvršen je ukaz tvoj gospod! Tu je list od Pušpamitra, gospodovega vojskovodje in darilo v oblačilih; gospod naj oboje pogleda.

(Kralj vstane, vzprejme spšljivo dar in ga z listom vred slugi odda. Sluga odpečati list)

Kraljica.

Tje je obrneno moje sreč; slišala bi rada, kako se tASTU Vasumitru godi; preteško delo je revčeku naložil.

odločno zahtevamo in opozorujemo više oblasti na to, naj nas in naš jezik bolj spoštujejo! Da pa kapovile magistratove opravljajo posel tolmačev, to je odveč.

Znano je, da so le ti večinoma najhujši nasprotniki naši in da izmed vseh ni eden slovenski govoriti ne zna, kako bode potem tolmačil. Da se Kaišek z deklami in hlapci učil slovenski govoriti, to je jasen dokaz, kako neusmiljeno lomi naš jezik, ako tudi Poljak. — Najbolje bi pa naši ljudje storili, ako bi na laška ali nemška prašanja nič ne odgovorili. Potem uže naši ljudi pošlejo, da se z njimi pogovorimo.

Vabilo. Podružnica sv. Cirila in Metoda bode imela dne 3. junija to je na praznik Vnebohoda ob 11 in pol uri dopoludne v prostorih delalskega podpornege društva svoj prvi redni občni zbor. Na sporedu so sledeče 3 točke:

1. Nagovor začasnega predsednika.
2. Poročilo blagajnikovo.
3. Volitev novega odbora.

Ni nam treba posebe povdarjati važnosti tega potrebnega društva. Naša narodnost je v nevarnosti in treba nam pomoči, da se otmemo potujčenju. Društvo sv. Cirila in Metoda pa si je dalo nalog na skrajnih mejah Slovenstva ustanovljati šole in tako zabranjevati ptujščini v srce naših dežela.

Rodoljubni Sveta dolžnost Vaša je podpirati tako društvo, osobito ker mi Slovenci in Trstu potrebujemo šol. v kojih bi se v našem materinem jeziku deca poučevala. Ker so naše prošnje za slovenske šole v Trstu povsodi brezuspešne, moramo si takih na lastne stroške ustanoviti, to pa le ako s združeno močjo podpremo našo podružnico, ki nam bode potem omogočila doseči naš cilj, namreč slovensko šolo v Trstu.

Pred občnim zborom se bodo vpisavali tudi novi udje; vsak rodoljub naj torej pripomore, da se še mnogo udov vpiše v to važno društvo in naj dotične 3. junija seboj pripelje k zboru.

Tržaške novice:

Kolera v Trstu. — Nekda je pri sv. Jakupu jeden delavec zbolel na bolezn, ki je imela vse simptome kolere. — Ali po drastičnem zdravljenju je nekda uže zopet ozdravil. —

Uboj. Nek mešetar, okolo 30 let star po imenu Baldo Bais se je se svojo ženo včeraj opoludne na javnih stopnicah, ki peljejo iz lesnega trga k sv. Justu (scala dei Giganti) spril in je v jezi ubogo ženo po stopnicah vrge, tako sicer, da si je vso glavo razbila, ko je reva v krvi ležala, pa je nečloveški soprog še po njej z nogami skakal, kakor bešen. Polcija je bila pri rokah in je Baisa precej odpeljala v zapor, a ko je prišel voz, da bode revico odpeljal v bolnico je ta uže zdihnola svojo dušo in so jo torej peljali k sv. Justu k drugim mrtvecem.

Isneverjenje. 28letna Ana Kuhar, rodom iz Kranja, naznanila je policiji, da je izročila nekemu postreščeku št. 31. kovčeg v kojem je bilo vrednosti za 500 gl. in hranilnična knjiga po 2000 gl. naj istega od kolodvora privede na njen dom. Sedaj pa ni ne duha ne sluha o postreščeku in ne o kovčegu. Bog zna, je li to res?

Laška taktika. Malovredna dekla J. N. iz Vidma v blaženi Italiji doma, hotela je ukrasti mošnjo z 41 gl. denarja. Previdna policija jej je pa dokazala, da je krasti prepovedano in zdaj pojde domov premissljevati. — Razgrajalec v cerkvi, 37letni krojač Andrej Prašel, doma iz Doline, pričel je predvčerajnem v cerkvi sv. Justa razgrajati. Moža, ki je brčkone znorel, odvedli so ven.

Pod voz je pala 8 letna Klodilda T. v ulici S. Nikolo. Poškodovala si je obe nogi.

Samomor. Lloydov kapitan v penziji, 58 letni Ferdinand Forte se je sinoči v svojem stanovanju v ulici Tigor vstrelil z revolverjem in precej mrtev ostal. Uzrok so baje družinski prepri.

Hudo vročino imamo v Trstu uže kakih 8—10 dni, še v južni Italiji ni tako hude vročine. Uže več dni imamo okolo poludne nad 24°C. Prvo polovico maja skoro mrzlo vreme, drugo pa afrikanško vročino brez vsakega prelaza, kaj čuda, da imajo zdravniki mnogo poslati Dežja bi pač zdaj silno potrebovali, ne le ljudje in živali, temuč tudi rastline.

Ljubosumna dekla. 30 letna Pavla Portici iz Sočerge pri Buzetu je včeraj na ulici z nožem napala svojega ljubega. Ljubi se je branil in naposled ubežal, njo so pa deli pod ključ.

Nepreviden deček. 12letni Dragotin pl. Jurko je imel v rokah veliko iglo, hotel je na nek tovarni voz sestri, ki je mimo dirjal, ker se je spodtaknol, ni dosegel voza in je pal ter si celo iglo zabol v desno stegno, tako, da so imeli zdravniki dosti opraviti, da so jo sveli, ker je bila zlomljena.

Kaj se Slovenec lahko pripeti v Trstu. Nek prijatelj našega lista nam piše: Hotel sem oddati na pošti nekoliko novcev. Išcem, gledam, kje bi mogel biti tisti urad. Nikakor nisem mogel najti. Grem v neko sobo, kjer so stali nekovi gospodje, ali hitro me vstavi eden, opozorjajoč me

na napis pred vratmi. Debelo sem gledal in sem potem zvedel da je tam italijansko in nemško zapisano, da se ne sme notri, namreč v ono sobo. Ta neprijetnost se mi je zgodila, ker ne razumem ne laško ne nemško. Ne bi bilo morda potrebno, da bi se tudi v Trstu napravili napisi v vseh treh deželnih jezikih, kakor se je to zgodilo v Gorici. Vsaj so tu prav enake razmere kakor tam, in veleslavno poštno vodstvo rado vstreže opravičenim željam vsih strank, kar je hvale vredno in se je torej nadejati, da tudi tej potrebi ustreže.

Znoreli so v par zadnjih dneh v Trstu kar je znano, 4 ljudje, dve ženski, neka 27letna Aurelija Müller in neka Ana Marrenig, in pa dva možka, nek A. F. in pa J. B., oba delalca in uda del. podp. društva. Pač žalošne razmere!

Policijsko. 19letni Iv. N. iz Trsta; 34letni Ivan S. iz Vrtojbe, 27letni Andrej P. iz Podgrada in 22letni Anton S. iz Trsta šli so si svoje prevroče butice bladit za nekoliko dni v zapor, ker so razgrajali. Prav se jim godi! — Pograbil so še več malopridnežev in dvojico usmiljenih sester. — Prijeli so tudi ona dva zidarja od sv. M. M. spodnje, katera sta zadnje nedeljo na Kutinari ranila 44letnega Lovro Križmana iz Postojne.

Izpred sodišča. Josip Obrsnel iz Sežane in Buda Peter iz Kanala, oba trgovska pomočnika, dobila sta vsak po 18 mesecev težkega zopora, ker sta svojemu gospodarju Petru Majarju dalj časa odnašala raznih jestvin. Naposled, ko je Majarju uže več reči zmanjkalo, pazil je strogo na uja dva in videl, da odnošata robo k nekemu Antonu Vuloč, ki je ukradeni robo odkupoval. Tudi njemu so dali, da premissljev 3 mesece, kolik greh je, drugih greh prikrivat.

Vode v tržaški okolici jako pomanjkuj, ker je nastala suša. Mestno starišinstvo je 17. t. m. dovolilo 300 gl., da se voda v sodih dopeljava v Trebče in Gropado, 100 gl. za popravo kapnice na Opčinah in 65 gl. za kal v Lonjeru, slednjič 100 gl. za podiščenje kapnic v okolčnih vaseh.

Ogljarji koleri najbolj podvrženi. Ako zasledujemo dosedanje resnične ali ali le izmišljene napade božje šibe kolere, prepričamo se, da se ta bolezen v prvci vrsti loti ogljarjev. Pred mesci, ko se je zakričalo, da je kolera v Trstu, bili so ogljarji na sumu, da so jo zanesli, te dni pa je zopet nek ogljar Ivan Tence zbolel na bolezn, ki je imela vse simptome kolere. Torej ogljarji pozor!

Pogozdovanje krasa na Gorškem. V letu 1885 se je mnogo storilo za pogozdovanje goličav na Gorškem; skupaj se je 32243 hektarov starših zasadb zboljšalo in 35058 hektarov na novo nasadilo. V ta namen se je porabilo 600.000 drevesc. Troški za te zasaditve znašajo 1368 gold. Razen tega se je na občinskem zemljišču v Črnci na državne troške pogozdilo 8 hektarov in vsadilo 65.000 drevesc.

Dela v kaznilnicah. Višjim državnim pravdnistvom je te dni prišel ukaz pravosodnega ministerstva, v katerem se jim naznanja, da so se vsa ministerstva in osrednje oblasti povabile, naj vse erarične potrebščine priskrbujejo po pravosodnem ministerstvu, katero bo taka dela dajalo kaznilnicam. Posebno se imajo v kaznilnicah napravljati monture, kakor obleka za poštno uradnike, čuvaje, državne služabnike in tudi pisarniške potrebščine. Višjim državnim pravdnistvom se je tudi zaukazalo, naj poskrbe, da se bodo dotičnim naročnikom naznanjale cene in obroki dela.

Važno za lastnike vložne poštne hranilnice. Dunajsko deželno višje sodišče je storilo važen sklep, da se vložnice poštne hranilnice sicer ne smejo rubiti in v pripoved devati, da pa se smeje sekvestrirati.

Goriške novice. Mestne volitve v Gorici se ravnokar vrše; v III. in II. razredu so voljeni kandidati lahonske stranke, v I. bode prav tako. Konservativci so tam prav taki slabši, kakor pri nas. Tout comme chez nous. — »Corriere« in neki goriški advokati se bodo lahko prijeli za nos, ker predno ko dolgo, bode ona družina, katero so hoteli goriški krakelerji z vso silo razkopati, sopot skupaj. Vsak pred svojim pragom! — Goriška podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« bode imela jutro, v nedeljo, 30. t. m. ob 11 uri zjutraj svoj občni zbor v etalnicnih prostorih. — Mej vojaki in civilisti v Gorici so nastali hudi prepirti; civilisti so nekega vojaka hudo ranili; v pondelk zvečer mej tem ko je vojaška godba godila po Gorici pa so se vojaki in civilisti trikrat začeli suvati, tako da je bilo treba godbo pred časom v kasarno poslati, da se je prepričala večja rabuka.

Iz Ilirske Bistrice nam piše prijatelj: Predvčerajnem je došla k našemu v obče čislani g. dr. Fran Bachmanu šestorica vrlih kastavskih rodoljubov, njim na čelu g. Dukič, predsednik etalnice ter mu izročila krasno diplomu častnega člana, katero je izdelala tiskarna Dolenc v Trstu. Do solz ganjen se je zahvalil blagi mož deputaciji na tolikej časti. Mi pa iz dna srca kličemo, da Bog

ohrani in vzdrži zdravega našega dičnega dr. Frana Bachmana z njegovo rodoljubno gospo. Živela!

Brežance pri Malinedelji. Mesec maj nam ni prinesel kaj dobrega, s prva je bilo hudo vetrovje in jrecej mrzlo. 8. t. m. pa je bil jako občutljiv mrz tako, da so gorice po nekod čisto, po nekod nekoliko pozehle. Celo po visokih legah, kakor Lutomerskih goricah se pozna na nekterih krajih močno zlo. Moravski vrh je s tem boljši, tam se le komaj pozna sled, kaburkov pa se vidi prav veliko. Ves mesec ni dežja, vse je suho, sena bo tako malo, da uže davno ne — spet malo krme za živino. Pšenica je vsled suše močno v rasti zastala, tako tudi pomladni sadeži, mej ljudstvom se sliši: Daj vsemogočni dobrega dežja. Tukaj stari, posebno pa otroci bolehalo in močno umirajo, kakor sem že zadnje poročal.

Iz Kamnika se nam piše, da je tam toliko kandidatov za županski stol, kakor jeseni po lahmem dežju gob v gozdu. Pri starem županu bi bili ostali pa bi bili prav pogodili, vsaj smo vam uže zadnjič dovolj jasno povedali! Cemu iščete strankarstva, kder treba skrbeti za korist mesta. Spretnejšega in bolj previdnega moža pa ne dobite, ake ga pri belem dnevi z lučjo iščete. Kamničani! Kedaj sprevidite, kaj je čast in koristolovnost. Dr. Samec ni iskal svoje časti, ampak bil je vsem srcem unet za korist mesta. Kesali se bode te, toda ker ste preveč zaupali neke stranki, ki vas bo tirala v propad, vam pa nič ne pomore.

Le to vam želimo, da za 3 leta poskusite in da bode te potem po delih sodili. Seveda bode sedaj novemu županu lože hoditi po stopinjah starega župana. Pot ima uglajeno, samo da se ne bode na ujej spodtaknol. Mi vam sicer nikogar ne priporočamo, ne Petra ne Pavla, ali gledite, da bode te delali po svojem prepričanju. Ne slušajte sladkačev in ne hinavev, ampak premislite dobro, kaj delate. Ne lahko, ampak težko je delo županovo in treba posebno dobro prevdariti, komu se izroči krmilo vsega mesta. Ne uganjajte burk okolo županskega stola.

Cveteje slovenske vzajemnosti. V teh za Slovanstvo osodopolnih in težkih časih človeku pač dobro dé, ako čita o takih slovostih in veselicah, kakoršna se je vršila v nedeljo 23. t. m. v Ptuj. — Graški vseučiliščniki: Slovenci, Hrvatje, Čehi, Poljaki, Bolgari in celo jeden Rumunec vseh skupaj 49 nadepolnih napravilo je izlet v Ptuj, tam jih je odbor ondotnega »Narodnega doma«, oziroma etalnice slovensne sprejel, ob 1 popoludne je bil banket, pri katerem so govorili zastopniki vseh slovanskih narodov in vsi enako povdarjali, da Slovani morejo le vzajemno doseči svoj namen in da je izdajica, kedor dela proti tej vzajemnosti, katero rušiti si prizadevajo sovragi Slovanov. Ti mladeniči, katerih nekateri gotovo postanejo merodajni, so nam dokaz, da sicer počasi in pod žrjavico, ali ipak til naša slovanska stvar. V Ptuj je bil torej v nedeljo prekrasen dan slovenske vzajemnosti, in mi iz srca kličemo slovanskim vseučiliščnikom v Gradcu »Živio«, in da bi vedno pri tem ostalo!

Umor misijonarja. Misijonarja Valentina Laha, rodoma Slovenca, so oropali in umorili v Bosni člani Elija Vikalove roparske čete iz Bosenske Slabinje.

Veteransko društvo Pazinsko mora biti, kar se tiče ravnopravnosti in spoštovanja domačega jezika mnogim drugim enakim društvom v izgled. To društvo je dalo te dni tiskati svoja pravila v treh jezikih in sicer nam prvem mestu v hrvatško, potem nemško in na zadnje italijansko. Drži se to društvo po razmerah prebivalstva, kajti v Pazinu so le Hrvatje, Mraki in drugi enaki so le mračni Lahončiči, nikoli pa prvi Italijani, in če se dajo celo v sredi reke Tevere prekrstiti.

Našim čitateljem! Indijska igra Malavika bode v prib. štev. končana in bode potem izšla v posebnej knjigi. — Naš list bode potem začel prinašati druge krajše podlistke različnega zadržaja. Tudi »Viljem Tell« v našej prilogi bode v prvem tednu junija končan in bomo potem začeli prinašati »Malostranske pripovedke« od Jan Nerude, katere je iz češčine preložil g. L. Furlani. Te pripovedke so v češkem narodu vzbudile največ pozornost; gotovo ne bodo to nič manj je našim čitatelji. — Pripravljeno je še drugo večje originalno delo za prilogo; pa o tem kesneje.

Kolera v Italiji vedno bolj straši. Najhujša je te dni v Benetkah, kder zbolli na dan okoli 20 oseb, in polovico teh umre. Bliža se vedno bolj našej meji; 25. t. m. ste dve osobi v Vidmu zboleli na tej bolezn in obe umrli.

Gora Etna vedno hujše divja. Več žrel se je združilo v eno velikansko žrelo, ki je 250 metrov široko in bluje iz sebe goste lavo, ki se vedno širi in pokončuje vinograde; Nikolosijo uže zapuščajo ljudje, ker je v nevarnosti.

Osemkrat okrog zemlje. V mestu Cheshire na Angleškem je te dni umrl star

zvest državni služabnik v 81. letu svojega življenja. Adam Shaw — navadno »Old Adam« — imenovan, služil je mej vsemi pismonoši na Angleškem najdalje; stopil je v službo v letu 1843 ter bil v letu 1884 umirovljen. V vsem njegovem službinem času ni bilo zoper njega nobene pritožbe. Vsak dan je obhodil 20 angleških milj, tedaj skupaj 212.520 milj, kar je skoraj toliko, kolikor osemkrat okrog zemlje.

Bezgov šopek. Iz Pariza se piše: Ob poti v Bois de Boulogne sedi od časa, kar je vreme mišše, uboga stara beračica in prodaja bezgove šopke. Pred nekoliko dnevi se je počasi mimo peljala kočija in v njej sedeča gospa, ozrši se na šopke, rekla je svojemu spremljevalcu: »Kupi mi vsaj nekoliko vejic«. Gospod skoči iz voza; zgrabi z obema rokama toliko vejic, kolikor jih je mogel obseči, položi jih smeblaje zadaj na sedež voza, seže potem v žep in da ženi zmečkan košček papirja. Nek gospod, ki je to opazoval, stopi radevoden k beračici in vpraša: »Koliko vam je veliki knez Vladimir za bezeg dal?« Žena naglo razgrne košček papirja; bila je nakaznica za tisoč frankov.

Razžaljiv inserat. Vsled zakonske osnove, da se imajo s Francoskega izgnati principi poprej vladajočih obitelj, poslali so nekateri Parižani v neumestnej šali raznim pariškim časnikom ta le inserat: »Zarad naglega izgnanja nekaterih stanovalevcev ota se več stanovanj«. Podpisani so vsi principi orleanske hiše. Ti principi pa so zarad te razžalitive vložili tožbo zoper vse lastnike teh časnikov.

Slavospev tržaškim Sokolom

zložil V. Gregorič.

(Deklamacija pri slavnostnoj veselici v Prvačini trž. Sokolom na čast dne 26. aprila 1886.)

Tam na obrežju Jadre slavne
Živi slovenski narod čvrst,
On sin je zemlje starodavne
Pradedov Slave — mesta Trst;
Nevpogne ga viharjev sila,
Omaje vražji ne naval,
Domača tla so njemu mila.
On teh nikdar ne bo izdal!
Pač stal za nje bo nevstrašljivo,
Dejanje to vam kaže živo.

To priča morski so valovi,
To priča morskih skal je bran,
Da zvesti Slave tam sinovi
Ponosno stopajo na dan;
Naprej s zastavo za pravice
In za trpeči mili dom,
Da se izbrišejo krivice,
Ki seka mu jih vražji grom!
Da sveta tla mu bodo prosta,
Izgini z njega megla gosta!

Naprej, rojaki vi Slovanski,
Vi ste Slovencev vod,
Stražarji Vi ste Adrijanski,
Nadeje naše čili rod!
Kot sivi sokol iz višave
Vi dom naš stražite skrbno,
Črez hribe strme in nižave
Povsod naj bo te vam okol
In kder nevarnost zapazite,
Tja paznost svojo obrnite.

Srčno bodite pozdravljeni,
Sprejmite bratovsko roko,
Vi ste sinovi nam ljubljeni,
Za vas srca bijo gorko!
Sprejmite naša vi čestila
Oj bratov svojih in sestric,
Bodočnost biti nam če mila —
Navdaja jednoglasni kl c:
Junaško blymo skupno boje svete,
Nasprotnikom pletimo bič osvete!

P. n. gg. naročnikom! Mnogi naročniki še zdaj niso poslali vse naročnine za I. semester t. l. Prosimo, da nam vendar pošljejo denar, katerega silno potrebujemo, da moramo zmagovati velike troške za upravo lista.

Tržno poročilo.

Kava — v najboljšem obrajtu; mnogo naročeb, zato pa so tudi cene nekoliko više postale. Provalo se je te dni 2500 vreč Rio po f. 42 do f. 60, 3500 Santos po f. 48 do f. 61, 500 vreč Manila po f. 52 do f. 53, 100 fardov Moka po f. 116 do f. 112, Java Mal. stane f. 60 do f. 65, Portorico f. 92 do f. 104, Ceylon plant. f. 84 do f. 126.

Sladkor — miahova kupčija, cene se pomikajo nazaj. — Prodalo se je te dni 6000 metr: stot. sladkorja po f. 19.50 do f. 23.—

Sadje. — Z limone je prašanje, pa tukaj manjka dobrega blaga, katero se plačuje do f. 9.50 za bob, mej tem ko se pomeranče done po f. 3 do f. 7; drugega levantinskega sadja pa zdaj skoro nič ne gre. Rožiči f. 8, fige v venci f. 13, opaša f. 27, cvete f. 21 do f. 24; Eleme f. 26 do f. 32, Sultanina f. 28 do f. 34.

Olje — še precej kupčije po trdnih cenah in se je jedilno olje celo po viših cenah plačevalo. — Danes stane namizno olje f. 64 do f. 72, jedilno f. 36 do f. 43, bombažno od f. 23 do f. 30.

Petrolje — vsaki dan slabše obrajtana. — Denes stano Amerikansko f. 9.10, ru ako f. 8.25.

Domači pridelki — fižol popolnoma zanemarjen; — maslo naravno stane f. 82 do 93.

Žito — cene gredo niže, ker na Oger-skem in tudi drugod kaže dobra letina. — Pšenica banaška f. 9.50, koruza levantinska f. 6 do f. 6.10.

Les — še precej obrajtan; cene trdne.

Seno — dobro konjsko se plačuje še vedno po f. 1.70 do f. 1.90, volovsko pa do f. 2.10, celo f. 2.20.

Borsno poročilo.

Borsa je mlahova, bila je te dni celo vznemirjena; ali pri vsem tem so kurzi državnih papirje le malo zgubili, pa se večeraj tudi uže zopet vzdignoli. — Vse kaže, da je situacija za zdaj še varna.

Dunajska Borsna

dne 28. maja

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Enotni drž. dolg v bankovcih', 'Zlata renta', '5% avst. renta', etc.

Vsakdo, tudi najubožnejši človek žrtuje lahko vsaki dan tri kračarje, da si odisti telo ter se s tem obvaruje neštivilnih bolezn ki so povzročene po slabi jedi in prebavi kakor zapeke želodčnih jetrnih in žolčnih bolezn. hemorojsov, navala krvi, brezapetitnosti itd. Mislimo namreč na rabljenje lekarničarja R. Brandta švicarske pile ki so na prodaj po lekarnah po 70 kr. škatljica. Naj se dobro pazi, da ima vsaka škatljica kot znamko bej križ na rdečem polju in podpis R. Brandtov ter naj se nikdo ne pusti zapeljati, da kupi kako drugače zavito in cenejše zdravilo.

I. C. Juvančič

posesnik vinogradov na Bizeljskem, velika zaloga vina v Šiški pri Ljubljani. Priporuča svoja izvrstna, Bizeljska in Dolenska vina po 16-24 gl. Uzori samo od 56 L. in več. 10-7.

Letna stanovanja!!

V prav lepej, zdravej okolici pod stolom v Žerovnici, pol ure od postaje Lesce, torej ne daleč od Bleda, se oddajo 8-4 lepe zračne sobe skupaj ali posamezno. Poleg stanovanja lepa kuhinja, vrt in salon. Bolj natanko o tej zadevi se more poizvedeti pri posestniku:

Janez Čop, v Mostah. Pošta Lesce, Gorenjske. 3-1

Na prodaj

9 močnih, zdravih konj različne velikosti in 6 vozov za blago prav dobrem stanju. — Ozglasiti se je pri J. Stokelj v Gorici »Via del Cipressi«, to je v ulici za Kapucini št. 10.

Poglavitni nauki in molitev ki jih mora znati kdor hoče prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se mala knjižica katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 nove.

30 kvintalov

izvrstnega sira iz posnetega mleka je po jako nizki ceni od 28 do 30 gl. kvintal naprodaj pri Mlekarskem društvu Zatonimnom pri Tominu. 4-4

Zdatno pod fabriško ceno znižano posreduje pri naročilih za točno plačilo ali obroke Zastop kmetijskih strojev za slovenske pokrajine pri A. Debevcu v Ljubljani Hlišerjeve ulice št. 3

Od vsake kupčije za »Narodni Dom« prime ren donos. Ceniki na zahtev brezplačno.

ŽELODČNE BOLEZNI je mogoče BAZO in POSVENA ozdraviti po JERUZALEMSKEM BALZAMU

edini in nedosegljivi želodčni pijači. Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko. posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke. Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljiva smes. Edini Jeruzalemski balzam si je zagotovil vsled svoje priprave sestave, odločno oživljajoče in želodčne živce hitro krepčalne moči pravice prednosti nad vsami dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilami, kar dokazuje tudi se vsakim dnevom več prashaње po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške robarbare, katera korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljenje ni diščen, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapl, gnusnu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljanju, zlatenci in vsakej bolezni v črevesju. Stklenica z navodom vred stane 30 novcev. 27-21

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI G. B. PONTONI v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku Ravasini, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Pallaca.

Piccoli-eva esenca za želodec. Odravja kakor je razvidno iz zahvalnih pismen in zdravniških svedečev želodcu in črevesju, boleznim, krč, želodčnim in pramenovim mrzlicam, zabasanju, hemorojdom, zlatencu, migreni itd. in je najboljši pripomoček zopet gliste pri otrocih. Pošilja izdelovatelji po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novcev. Pri večem številu dobi se primeren odpušt. V steklenicah po 15 soldov se prodaja v Trstu v lekarnah: Foraboschi, Leitenburg, Lprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini in Zanetti in skoro v vseh lekarnah Primorskega, Tirolskega, Istre in Dalmacije.

Gosp. Gabr. Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žil 34-50 Ljubljana, mesec januar 1884.

Dr. Emil vitez pl. Stiekl, o. k. vladni svetovalec in delno-sanitnet poročevalec. Podpisani potrjuje, da ima želodčna esenca ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravilo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodčne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih. A. Wlassish, župnik-kan. Plominj, Primorsko.

Antirheumon najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čuťnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Stklenica 40 kr. Pastilje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste škatljica 10 kr. 100 koš. 50 kr. 1000 koš. 5 gl. 2000 6 gl. Salloline pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteriti), plućnim, prsnim in vr tim bolečinam, zoper kašelj in hripavost. škatljica 20 kr. Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in plućnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci ša toliko žlice. Stklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj frišna dobe v lekarni

G. Piccoli-ja »pri angelu« v Ljubljani na Dunajskej cesti, kder se naročila takoj po pošti proti povzetju izvršujejo.

ANT. PLESCOVICH vbiralec in popraviljavec orgelj, glasovitov in armonijev. Popraviljavec mehanike vsakovrstnih muzikalnih instrumentov. TRST. 4-4 Via Nuova št. 29 II, nadstropje.

Čudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega.

To priprato in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnije želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jatrkih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper bel tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 53-53

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročilo in pošiljatve pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Za Binkošti, za prvo sv. obhajilo in in za praznik sv. Rešnega telesa priporočamo našo veliko zalogo MOLITVENIKOV v slovenskem, nemškem itd. j-ziku. Vse priljubljene knjige imamo v velikih izbirkih in v raznovrstnih vezeh v zaloci. Imenike pošljemo na zahtevanje brezplačno. Katoliška bukvarna v Ljubljani stolni trg štov. 6. 2-3

Ni igrača.

Ni sleparija, temuč gola sveta resnica! Samo 3 gl.

jedna žepna ura izvrstno regulirana, dobro tekoča in garantirana, iz najfinejšega, vedno lepega, vedno svetlega posnemanega zlata, ki namestuj zlatu oro. Vsakdo ki si naroči jedno teh reguliranih, natančnih ur, vdobi 1 krasno verigo za uro iz posnem. zlata 1 metno izdelano levovo glavo kot obesek 1 prstav z posameznimi kamni 1 par najfinejših uhanov 1 krasno britvico. Naj nikdo ne dvomi! ker, nonavljam, to ni igrača niti sleparstvo temuč gola resnica, in vsakdo naj se požuri si naročiti tako uro, dokler je še kaj z ul ve Ruzpošilja po puštnem povzetju Taschenuhren-Versendung WIEN Fekete V., Wehrgasse 18-84.

Vpor delavcev na Belgijskem

z svojimi strašnimi čini, opustošenjem in razdiranjem, je bil za naše notranje tovarnice opominjajoč izgled radi česa se je odločilo na vsak način delalce v delu obdržati in delo nadaljevati. Zaloga blaga je ogromna, razprodaja pa vedno še premajhna in radi tega smo primorani 10.000 populnih

OBLEKA ZA GOSPODU

moderne, prav lepe, trpežne iz pristne Reihemberške volne najboljše kakovosti za polovico prave cene razprodajati.

- I. baže fino 3 gold. Samo 3 gold. stane ena obleka, iz volne, suknja, hlače in gilet za največji stas, najboljšega modernega, modnega poletnega sukna, vsakovrstne barve, najlepša oblega za poletje, izvredno trpežna.
II. baže finejše 4 gold. Samo 4 for. stane jedna obleka iz ovčje volne, suknja, hlače in gilet, najbolj finejše kakovosti iz pristnega reihemberškega volnenega sukna; sive temne. plave, črne; oljkaste, drapbarve, več tablovanih in meliranih obrazcev; sukno za celo obleko. — Samo 4 gold.
III. baže prima 6 gold. Samo 6 gl. stane jedna obleka iz volčje volne, suknja, hlače in oprsnik, najprve kakovosti, diagonalno reihemberško volčjo volno, nepokončljive trpežnosti, najlepša in najboljša obleka po zadnji modi. Ta obleka stala je popred štirikrat toliko, sedaj pa stane le 6 gl. vsakovrstne barve.

Ker se ne morejo od zmerjenih kuponov odrezati posebni obrazci, naj vsakdo pri naročilu izbere barvo in zadovoljen bo de z pošiljatvo. Ruzpošilja po puštnem povzetju samo Fekete. General Depot: REICHENBERGER SCHAFFWOLL AAREN Wien, Hundsthurmerstrasse Nr. 18|34

Trgovina A. Majer-jevega Exportnega piva v steklenicah v LJUBLJANI (pivovarna na paro) priporoča Cesarsko, in Bock-pivo v skrinjicah po 25 in 50 stekl.

Advertisement for PRONOSPORI featuring a diamond-shaped logo and text: 'PRONOSPORI za brizganje tri z apnenim hlekom preveden z razpralnikom Seidmanovim. Odlikovan s srebrno kraljico na Mejsarodnji razstavi v Konigsbergu 1888. VERDENBERG & Comp. Trst, 74 Via Nuova 74 glavni zastopnik in izdelatelj in se pošilja v vseh eskib franko in brezpl.

Na znanje Mi nemamo nobene podružnice in naš prodajalnica se nahaja samo v Döblingu; vs enako zvoneča naznanila so sama posnemanja Slavnomu občinstvu svarilo! Nekoliko tisoč kosov pravilnega brnskega volnega blaga.

Obleka za gospode

za mlad in poletje erne, rujave, sive, čokoladne, modre barve, melirane in sploh v najmodernejših barvah in denisah po naslednjih uže nezasišano nizkih cenah. Vsaka obleka prve vrste for 3.75 in visoko 4.75 iz najfinejše volne 6.75

iz brnske česane preje mesti 15 for. samo 8 for. 75 n. (Kamgarn)

SUKNO je navile nezasišane CENOSTI dobro in trdežno, najmanj dvakrat toliko vred. To blago prostoja se izvrstno tudi za ženske in moške za dežne plašče, za krila in spalne haljine. Naj torej vsak naroči brez skrbi, saj le kupcu je to v prid, ker fabrikant ima pri takih cenah neizmerno zgubo. — Razem tega se zavežem vsakemu denar povrnoti, ako blago ne odgovarja temu, kar more po tem naznanilu pričakovati. — Odpošilja se le proti pošiljati denara naprej ali pa i rotli puštnemu povzetju in je treba naročiti pri sodinjsko vknjiženju firmi

Export-Waarenhaus zur „Austria“, Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31, v vlastitej hiši.